

زیارت اربعین

برای دیگر کاربردها اربعین را ببینید.

زیارت اربعین، زیارت امام حسین(ع) در **روز اربعین**. امام حسن عسکری(ع) زیارت اربعین را از نشانه‌های مؤمن شمرده است از این رو شیعیان توجه ویژه‌ای به آن دارند.

شیعیان عراق معمولاً در روز اربعین خود را برای زیارت امام حسین(ع) به کربلا می‌رسانند. آنان با پای پیاده از شهرهای خود راهی کربلا می‌شوند و با پیوستن زائران از دیگر کشورها راهپیمایی اربعین را که از بزرگترین اجتماعات در جهان است، برگزار می‌کنند.

محتویات

توصیه به زیارت اربعین

چگونگی زیارت اربعین

صورت اول زیارت اربعین

مضمون زیارت

صورت دوم زیارت اربعین

راهپیمایی اربعین

پانویس

منابع

پیوند به بیرون

توصیه به زیارت اربعین

اربعین امام حسین(ع) مصادف با بیستم صفر است. شیخ طوسی از امام حسن عسکری(ع) روایت کرده نشانه‌های مؤمن پنج چیز است و یکی از آنها زیارت اربعین است.^[۱]

چگونگی زیارت اربعین

چگونگی زیارت امام حسین(ع) در روز اربعین به دو صورت رسیده است:

صورت اول زیارت اربعین

زیارتی است که شیخ طوسی در کتاب *التهدیب*^[۲] از صفوان جهال روایت کرده است:

مولایم امام صادق(ع) درباره زیارت اربعین به من گفت: هنگامی که قسمت قابل توجهی از روز برآمده، این زیارتنامه را بخوان:

زیارت اربعین

اطلاعات دعا و زیارت

موضوع: **زیارت**

امام

حسین(ع)

در روز

اربعین

مأثور/ غیرمأثور: **مأثور**

صادر از: **امام**

صادق(ع)

راوی: **صفوان**

بن مهران

جمال

منابع شیعی: **تهدیب**

الأحكام

زمان: **روز**

اربعین

دعاها و زیارات مشهور

دعای توسل • **دعای کمیل** • **دعای**

ندبه • **دعای سمات** • **دعای فرج** •

دعای ابوحمزه ثمالی • **زیارت**

عاشورا • **زیارت جامعه کبیره** •

زیارت وارث • **زیارت امین‌الله** •

زیارت اربعین

امام حسن عسکری(ع):

نشانه‌های مؤمن پنج چیز است:

▪ خواندن ۵۱ رکعت نماز، (۱۷ رکعت واجب

(نمازهای یومیه) و ۳۴ رکعت مستحب

ناقله‌های روزانه در هر شب و روز)

- زیارت اربعین.
 - انگشتر به دست راست کردن.
 - پیشانی را در سجده بر خاک نهادن.
 - بلند گفتن «بسم الله الرحمن الرحيم»
- طوسی، تهذیب الاحکام، ۱۴۰۷ق، ج ۶، ص ۵۲.

ترجمه

سلام بر ولی خدا و حبیبش، سلام بر دوست خدا و برگزیده او، سلام بر بنده برگزیده خدا و فرزند برگزیده‌اش، سلام بر حسین مظلوم شهید، سلام بر آن دچار گرفتاری‌ها و کشته اشکها، خدایا من گواهی می‌دهم که حسین ولی تو و فرزند ولی تو، و فرزند برگزیده توست حسینی که به کرامتت رسیده، او را به شهادت گرامی داشتی، و به خوشبختی اختصاصش دادی، و به پاکی ولادت برگزیدی، و او را آقای از آقایان، و پیشروی از پیشرویان، و مدافعی از مدافعان حق قرار دادی، و میراث‌های پیامبران را به او عطا فرمودی، و او را از میان جانشینان حجت بر بندگانت قرار دادی، و در دعوتش جای عذری باقی نگذاشت، و از خیرخواهی دریغ نورزید، و جانش را در راه تو بذل کرد، تا بندگانت را از جهالت و سرگردانی گمراهی برهاند، در حالی که بر علیه او به کمک هم برخاستند، کسانیکه دنیا مغرورشان کرد، و بهره واقعی خود را به فرومایه‌تر و پست‌تر فروختند، و آخرتشان را به کمترین بها به گردونه فروش گذاشتند، تکبر کردند و خود را در دامن هوای نفس انداختند، تو را و پیامبرت را به خشم آوردند، و اطاعت کردند از میان بندگانت، اهل شکاف افکنی و نفاق و بارکشان گناهان سنگین، و

متن

السَّلَامُ عَلَىٰ وَلىِ اللَّهِ وَ حَبِيبِهِ السَّلَامُ
عَلَىٰ خَلِيلِ اللَّهِ وَ نَجِيبِهِ السَّلَامُ عَلَىٰ
صَفَى اللَّهِ وَ ابْنِ صَفِيهِ السَّلَامُ عَلَىٰ
الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ الشَّهِيدِ السَّلَامُ عَلَىٰ
أَسِيرِ الْكُرْبَاتِ وَ قَتِيلِ الْعَبْرَاتِ اللَّهُمَّ
إِنِّى أَشْهَدُ أَنَّهُ وَ لِيكَ وَ ابْنُ وَ لِيكَ وَ
صَفِيكَ وَ ابْنُ صَفِيكَ الْفَائِزُ بِكَرَامَتِكَ
أَكْرَمْتَهُ بِالشَّهَادَةِ وَ حَبَوْتَهُ بِالسَّعَادَةِ وَ
اجْتَبَيْتَهُ بِطَيْبِ الْوِلَادَةِ وَ جَعَلْتَهُ سَيِّدَا
مِنَ السَّادَةِ وَ قَائِدَا مِنَ الْقَادَةِ وَ دَائِدَا مِنَ
الدَّادَةِ وَ أَعْطَيْتَهُ مَوَارِيثَ الْأَنْبِيَاءِ وَ
جَعَلْتَهُ حُجَّةً عَلَىٰ خَلْقِكَ مِنَ الْأَوْصِيَاءِ
فَأَعْدَرَ فِى الدُّعَاءِ وَ مَنَحَ النُّصْحَ وَ بَدَّلَ
مُهْجَتَهُ فَيْكَ لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ
وَ حَيْرَةِ الضَّلَالَةِ وَ قَدْ تَوَازَرَ عَلَيْهِ مَنْ
غَرَّتْهُ الدُّنْيَا وَ بَاعَ حَظَّهُ بِالْأَرْدَلِ
الْأَدْنَىٰ وَ شَرَىٰ آخِرَتَهُ بِالنَّمَنِ الْأَوْكَسِ
وَ تَغَطَّرَسَ وَ تَرَدَّى فِى هَوَاهُ وَ
أَسْحَطَكَ وَ أَسْحَطَ نَبِيكَ، وَ أَطَاعَ مِنْ
عِبَادِكَ أَهْلَ الشَّقَاقِ وَ النِّفَاقِ وَ حَمَلَةَ
الْأَوْزَارِ الْمُسْتَوْجِبِينَ النَّارَ [لِلنَّارِ]

فَجَاهِدْهُمْ فِيكَ صَابِرًا مُحْتَسِبًا حَتَّى
سُفِكَ فِي طَاعَتِكَ دَمُهُ وَ اسْتُنْبِيحَ حَرِيمُهُ
اللَّهُمَّ فَالْعَنَهُمْ لَعْنَا وَبِيلا وَ عَذَّبَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ
أَشْهَدُ أَنَّكَ أَمِينُ اللَّهِ وَ ابْنُ أَمِينِهِ عِشْتَ
سَعِيدًا وَ مَضَيْتَ حَمِيدًا وَ مُتَّ فَقِيدًا
مَظْلُومًا شَهِيدًا وَ أَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ مُنْجِزُ مَا
وَ عَذَاكَ وَ مُهْلِكُ مَنْ خَذَلَكَ وَ مُعَذِّبُ مَنْ
قَتَلَكَ وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ وَفَيْتَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ
جَاهَدْتَ فِي سَبِيلِهِ حَتَّى أَتَاكَ الْيَقِينُ
فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَكَ وَ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ظَلَمَكَ
وَ لَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً سَمِعَتْ بِذَلِكَ فَارَضِيَتْ
بِهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي وَلِيُّ لِمَنْ
وَ الْإَاهُ وَ عَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاهُ بِأَبِي أَنْتَ وَ
أُمِّي يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتَ
نُورًا فِي الْأَصْلَابِ الشَّامِخَةِ وَ
الْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ [الطَّاهِرَةِ] لَمْ
تُنَجِّسْكَ الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسِهَا وَ لَمْ تُلْبِسْكَ
الْمُدْلَهَمَاتُ مِنْ ثِيَابِهَا وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ مِنْ
دَعَائِمِ الدِّينِ وَ أَرْكَانِ الْمُسْلِمِينَ وَ
مَعْقِلِ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَشْهَدُ أَنَّكَ الْإِمَامُ الْبَرُّ
النَّقِيُّ الرَّضِيُّ الزَّكِيُّ الْهَادِي الْمَهْدِي
وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِكَ كَلِمَةُ
النَّقْوَى وَ أَعْلَامُ الْهُدَى وَ الْعُرْوَةُ

سزواران آتش را پس با آنان درباره تو صابرانه و به
حساب تو جهاد کرد، تا در طاعت تو خونش ریخته شد و
حریمش مباح گشت خدایا آنان را لعنت کن لعنتی
سنگین، و عذابشان کن عذابی دردناک، سلام بر توای
فرزند رسول خدا، سلام بر توای فرزند سرور
جانشینان، شهادت می‌دهم که تو امین خدا و فرزند امین
اویی، خوشبخت زیستی، و ستوده درگذشتی، و از دنیا
رفتی گم گشته، و مظلوم و شهید، گواهی می‌دهم که خدا
وفاکننده است آنچه را به تو وعده داده، و نابودکننده
کسانی را که از یاریات دریغ ورزیدند، و عذاب کننده
کسانی را که تو را کشتند، و گواهی می‌دهم که تو به
عهد خدا وفا کردید و در راهش به جهاد برخاستی تا
مرگ فرا رسید، پس خدا لعنت کند کسانی را که تو را
کشتند، و به تو ستم کردند، و این جریان را شنیدند و به
آن خشنود شدند، خدای من تو را شاهد می‌گیرم که من
دوستم با آنان که او را دوست دارند، و دشمن با آنان که
با او دشمنند، پدر و مادرم فدایت ای فرزند رسول خدا،
گواهی می‌دهم که تو در صلب‌های بلندمرتبه و رحم‌های
پاک نوری بودی، جاهلیت با ناپاکی‌هایش تو را آلوده
نکرد، و از جامه‌های تیره و تارش به تو نپوشاند، و
گواهی می‌دهم که تو از ستون‌های دین، و پایه‌های
مسلمانان، و پناهگاه مردم مؤمنی، و گواهی می‌دهم که
پیشوای نیکوکار، با تقوا، راضی به مقدرات حق،
پاکیزه، هدایت کننده، و هدایت شده‌ای، و گواهی می‌دهم
که امامان از فرزندان، اصل تقوا، و نشانه‌های
هدایت، و دستگیره محکم، و حجت بر اهل دنیا هستند و

الْوُثْقَىٰ وَ الْحُجَّةُ عَلَىٰ أَهْلِ الدُّنْيَا وَ
 أَشْهَدُ أَنَّكَ بِكُمْ مُؤْمِنٌ وَ بِإِيَابِكُمْ مُوقِنٌ
 بِشَرَائِعِ دِينِي وَ خَوَاتِيمِ عَمَلِي وَ قَلْبِي
 لِقَلْبِكُمْ سِلْمٌ وَ أَمْرِي لِأَمْرِكُمْ مُتَّبِعٌ وَ
 نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ حَتَّىٰ يَأْذَنَ اللَّهُ لَكُمْ
 فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ
 عَلَيْكُمْ وَ عَلَىٰ أَرْوَاحِكُمْ وَ أَجْسَادِكُمْ
 [أَجْسَامِكُمْ] وَ شَاهِدِكُمْ وَ غَائِبِكُمْ وَ
 ظَاهِرِكُمْ وَ بَاطِنِكُمْ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

گواهی می‌دهم که من به یقین مؤمن به شمایم، و به بازگشتتان یقین دارم، بر اساس قوانین دینم، و عواقب عملم، و قبلم با قلبتان در صلح، و کارم پیرو کارتتان، و یاریام برای شما آماده است، تا خدا به شما اجازه دهد، پس با شمایم نه با دشمنانتان، دروهای خدا بر شما، و بر ارواح و پیکرهایتان، و بر حاضر و غایبتان، و بر ظاهر و باطنتان، آمین ای پروردگار جهانیان.

پس دو رکعت نماز می‌خوانی و برای آنچه می‌خواهی دعا می‌کنی.

مضمون زیارت

فرازهای نخست این زیارت شامل سلام و درود به امام حسین(ع) و اشاره به شهادت و مصیبت‌های ایشان است.

در فرازهای بعدی زائر به برخی از عقاید شیعه شهادت می‌دهد مثل ولایت ائمه و اینکه میراث نبوت نزد امام حسین(ع) است و ایشان حجت الهی بر مردم است.

این زیارتنامه فلسفه شهادت امام حسین(ع) را نجات‌بخش خدا از جهالت و گمراهی معرفی می‌کند.

در جملات بعدی ویژگی‌های قاتلان امام حسین(ع) ذکر شده و مورد لعن قرار گرفته‌اند.

در فرازهای بعدی ضمن شمردن ویژگی‌های امام حسین(ع) مثل دوری از شرک و پاک‌زادگی، تأکید می‌شود که ایشان در راه خدا جهاد کرده و ایشان و فرزندان حجت‌های الهی بر روزی زمین‌اند.

زائر در این زیارت خود را تسلیم دستورات ائمه شیعه، و نیز آماده یاری ایشان و مخالفت با دشمنانشان معرفی می‌کند.

صورت دوم زیارت اربعین

زیارتی است که از عطا که ظاهراً همان عطیه عوفی همسفر جابر بن عبدالله انصاری در اربعین برای زیارت حضرت امام حسین(ع) نقل شده است:

در روز بیستم ماه صفر با جابر بن عبدالله انصاری بودم، چون به غاضریه رسیدیم در آب فرات غسل کرد، و پیراهن پاکیزه‌ای که با خود داشت پوشید، نگاه به من گفت: آیا همراه خود عطر داری؟ گفتم: سعد با من هست، قدری از آن گرفت و بر سر و بدن پوشید، و پیرهنه روانه شد، تا نزد پیر مطهر امام حسین علیه‌السلام ایستاد، سه مرتبه الله اکبر گفت و سپس افتاد و بیهوش شد، چون به هوش آمد شنیدم

نیایش

نمازهای مستحب

نافله‌های روزانه • عید • جعفر طیار • استغاثه • استسقاء

دعاها

کمیل • توسل • افتتاح • ابو حمزه • عرفه • ندبه • سمات • فرج

مناجات‌ها

مناجات خمس عشر • مناجات شعبانیه

زیارات مشهور

عاشورا • وارث • امین‌الله • جامعه کبیره • آل‌یاسین

اذکار

تکبیر • تحمید • تهلیل • تسبیح • تسبیحات حضرت
زهر • صلوات • ذکر یونسیه • استغفار • تعقیبات

کتاب‌های دعا

مفاتیح الجنان • صحیفه سجاده • مصباح المتعبد • اقبال
الاعمال • مفتاح الفلاح

روزها و ماهها

شب قدر • نیمه شعبان • روز

عرفه • رمضان • رجب • ذی‌الحجه • لیلة الرغائب

مفاهیم وابسته

دعا • مناجات • زیارت • عبادت • تسبیح • استجاب دعا

می‌گفت: «السَّلام علیکم یا ال‌الله...» که همان زیارت
نیمه رجب است.^[۳] این زیارت را می‌توانید از اینجا
(<http://www.erfan.ir/farsi/mafatih267/>)
بشنوید

راهپیمایی اربعین

نوشتر اصلی: راهپیمایی اربعین

توصیه به زیارت اربعین باعث شده شیعیان به ویژه ساکنان عراق، همه ساله از نقاط مختلف عراق به سوی کربلا حرکت کنند. این حرکت که غالباً به صورت پیاده صورت می‌گیرد، یکی از پرجمعیت‌ترین راهپیمایی‌ها در جهان شمرده می‌شود. در برخی گزارش‌ها از حضور ۱۵ میلیون شیعه برای زیارت اربعین سال ۱۴۳۵ق/۱۳۹۲ش خبر داده‌اند.^[۴] این جمعیت در اربعین ۱۴۳۶ق/۱۳۹۳ش بیست میلیون گزارش شده^[۵] که چهار و نیم میلیون از سایر کشورها بوده‌اند.^[۶]

محمدعلی قاضی طباطبایی در کتاب تحقیق درباره اول اربعین سیدالشهداء می‌نویسد: حرکت به سوی کربلا در روز اربعین از زمان ائمه اطهار(ع) در بین شیعیان رایج بوده است و شیعیان حتی در زمان بنی امیه و بنی عباس نیز به این حرکت مقید بوده‌اند.^[۷]

پانویس

5. خبرگزاری ابنا (<http://www.abna.ir/persian/special-issue/i>)

(mam-hosein/archive/2014/12/13/657918/story.html)

6. خبرگزاری فارس (<http://www.farsnews.com/newstext.ph>)

([p?nn=13930920001010](http://www.farsnews.com/newstext.ph?p?nn=13930920001010))

7. قاضی طباطبایی، تحقیق درباره اول اربعین، ۱۳۶۸ش، ص ۲.

1. طوسی، تهذیب الاحکام، ۱۴۰۷ق، ج ۶، ص ۵۲.

2. طوسی، تهذیب الاحکام، ۱۴۰۷ق، ج ۶، ص ۱۱۲.

3. شیخ عباس قمی، مفاتیح الجنان، باب سوم، زیارت امام حسین در روز اربعین

4. سایت خبری فردا (<http://www.fardanews.com/fa/news/311>)

(498)

منابع

- شیخ طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۴۰۷ق.
- قاضی طباطبایی، سید محمدعلی، تحقیق درباره اول اربعین حضرت سیدالشهدا(ع)، بنیاد علمی و فرهنگی شهید آیت‌الله قاضی طباطبایی، قم، ۱۳۶۸ش.
- قمی، عباس، مفاتیح الجنان.
- فرهنگ زیارت، فصلنامه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و خبری، سال پنجم، شماره نوزدهم و بیستم، تابستان و پاییز ۱۳۹۳ش.

پیوند به بیرون

- متن و صوت زیارت اربعین همراه با ترجمه (<http://www.erfan.ir/mafatih278/>)

برگرفته از «https://wikishia.net/index.php?title=زیارت_اربعین&oldid=552479»

این صفحه آخرین بار در ۲۳ ژوئیه ۲۰۲۰ ساعت ۰۸:۱۶ ویرایش شده است.

از این صفحه ۵۱٬۳۲۵ بار بازدید شده است.